

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Elementa Doctrinae De Circvlis Coelestibvs, Et Primo
Motv**

Peucer, Kaspar

Vitebergae, 1576

VD16 P 1990

G

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56559)

uisimo interuallo mutationem experiuntur.
 quæ vero climata quælibet loca incidant, latitudi-
 nes eorum ostendunt.

G

Πορίσματα quædam, quæ ex hæcenus
 commemoratis sequuntur, & de Ac-
 cidentibus quibusdam sphaeræ
 rectæ & obliquæ ad-
 monent

Primum πορίσμα.

SUB Æquatore dies sunt æquales noctibus,
 & stelle omnes vicissitudine perpetua oriuntur
 & occidunt. Umbra vero Meridianæ quandoq; in
 Austrum procurrunt, quandoq; in Septentrionem
 deflectunt, quandoq; nusquam declinant. Horizontus
 enim rectus æquinoctialem & Parallelos omnes
 ad angulos rectos, & in hemicyclia æqualia disse-
 cat. Cumq; eidem polo mundi innitantur, circa
 quos fit stellarum quotidiana conuersio, necessario
 omnes ortuum atq; occasuum vices obeunt. Deniq;
 cum Sol bis verticibus eorum immineat, ad æqua-
 noctialia puncta motu suo delatus, ab his vero
 discedens,

269
at
le
ri

lea
ini
tes
ela
t,
t,
tas
ius
uni

titudo
enus
Ac
e

fibus,
riuntur
dog, in
rionem
orizon
omus
a disse
s, circa
cessaria
Deniq;
aque
is vero
cedens

TABVLA CLIMATVM RECENTIOR.

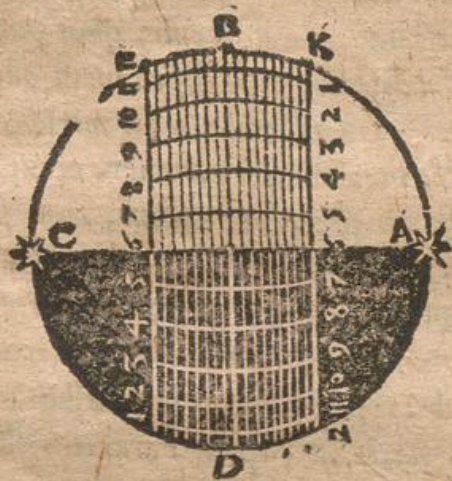
Paralleli.	Climatum appellaciones.		Longitudo diei Æstiu		Latitudo Climatvm		Intervalum	
			Ho:	S	Gr:	Scru.	Gr:	Scru:
I			12	0	0	0		
II			12	15	4	18		
III			12	30	8	34		
IIII	I Clima per Me-roen.	P	12	45	12	43		
V		M	13	0	16	43	7	50
VI		F	13	15	20	33		
VII	II per Syenen sub tropico Cancr.	P	13	15	20	33		
VIII		M	13	30	23	11	7	3
		F	13	45	27	36		
IX	III per Alexan-driam Ægy-pti.	P	13	45	27	36		
X		M	14	0	30	47	6	9
		F	14	15	33	45		
XI	IIII per Rho-dum & Ba-bylonem.	P	14	15	33	45		
XII		M	14	30	36	30	5	17
		F	14	45	39	2		
XIII	V per Roman, Corsicam et Hel-lepontum.	P	14	45	39	2		
XIIII		M	15	0	41	22	4	30
		F	15	15	43	32		
XV	VI per Venetias & Mediolanum.	P	15	15	43	32		
XVI		M	15	30	44	29	3	48
		F	15	45	47	20		
XVII	VII per Podolimam & Tartaricam minorem	P	15	45	47	20		
XVIII		M	16	0	49	1	3	13
		F	16	15	50	33		
XIX	VIII per Vite-bergam.	P	16	15	50	33		
XX		M	16	30	21	58	2	44
		F	16	45	53	17		
XXI	IX per Rosto-chium	P	16	45	53	17		
XXII		M	17	0	54	29	2	17
		F	17	15	55	34		
XXIII	X per Hyberni-am & Musco-niam	P	17	15	55	34		
XXIIII		M	17	30	56	37	2	0
		F	17	45	57	34		
XXV	XI per Bobus castrum Nor-uegie	P	17	45	57	34		
XXVI		M	18	0	58	26	1	40
		F	18	15	59	14		
XXVII	XII per Go-thiam	P	18	15	59	14		
XXVIII		M	18	30	59	59	1	26
		F	18	45	60	40		
XXIX	XIII per Ber-gis Norue-gie	P	18	45	60	40		
XXX		M	19	0	61	18	1	13
		F	19	15	61	53		
XXXI	XIIII per Vi-burgum Finlan-die	P	19	15	61	53		
XXXII		M	19	30	62	25	1	1
		F	19	45	62	54		
XXXIII	XV per Arot-tam Suetie	P	19	45	63	54		
XXXIIII		M	20	0	63	22	0	52
		F	20	15	63	46		
XXXV	XVI per Dale-carlij fluiuij ostia	P	20	15	63	46		
XXXVI		M	20	30	64	6	0	44
		F	20	45	64	30		
XXXVII	XVII per reli-	P	20	45	64	30		
XXXVIII		M	21	0	64	49	0	36
		F	21	15	65	9		
XXXIX	XVIII qua lo-	P	21	15	65	6		
XL		M	21	30	65	21	0	29
		F	21	45	65	35		
XLI	XIX ca Norue-gie, Suetie,	P	21	45	65	35		
XLII		M	22	0	65	47	0	22
		F	22	15	65	57		
XLIII	XX gie, Suetie,	P	22	15	65	57		
XLIIII		M	22	30	66	6	0	17
		F	22	45	66	14		
XLV	XXI albæ Rusiæ	P	22	45	66	14		
XLVI		M	23	0	66	20	0	11
		F	23	15	66	25		
XLVII	XXII & vicina rum in-	P	23	15	66	25		
XLVIII		M	23	30	66	28	0	5
		F	23	45	66	30		
XLIX	XXIIII sularum	F	24	0	66	31	0	7

268
uis
qu
ne

Pa
co

o
o
Au
def
eni
ad
cat
qu
om
cu
no

discedens, vel in boream inuehatur, vel decumbat
in austrum: fit ut umbra Meridianæ alias nulle
sint, alias in Meridiem vel septentrionem proci-
dant:

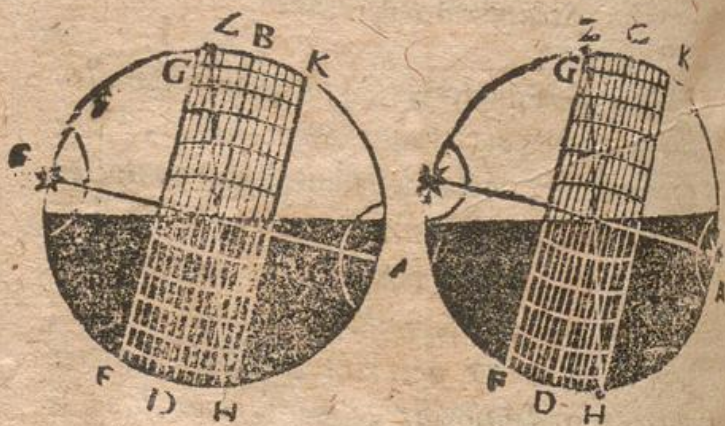
Secundum $\pi\acute{o}\rho\iota\sigma\mu\alpha$.

EXTRA Æquatorem, sub quouis Paralle-
lo, dies annuatim bis adæquantur noctibus, æstivi
dies producuntur, noctes deficiunt, hybernæ noctes
contra extenduntur, dies minuuntur: quædam stel-
le exaltatæ cum polo boreo perpetuo eminent,
quædam cum arctico depresso & abditæ latent,
Reliquæ oriuntur & occidunt, tantoq; varietas
hæc maior & euidentior fit, quanto loca longius
ab æquatore disident.

Tertium

SVB quocunq; Parallelo inter æquinoctialem
 & tropicum Cancrī habitantibus, quouis anno Sol
 bis fit verticalis. Paralleli enim quos puncta verti-
 calia ibidem describunt, Eclipticam in duobus pun-
 ctis secant. Quare umbras illi meridianas nullas
 habent, sole puncta intersectionum occupante. Rur-
 sus ad Austrum prociunt eadem, cum segmentum
 eclipticæ minus seu boreale, quod puncta illa auel-
 lunt, permeat. Contra in boream protenduntur,
 cum alterum segmentum maius transcurrit.

Sed sub Tropico æstiuo versantibus, Sol semel
 tantum fit verticalis, quod Parallelus ille Eclipti-

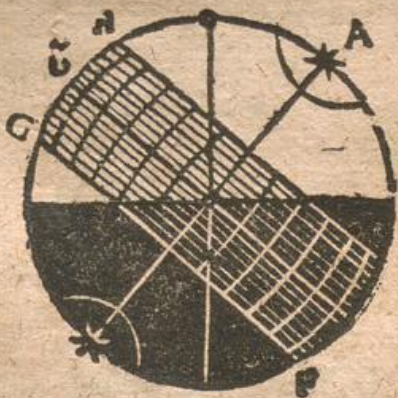

cam in vno tantum puncto contingit. Umbram
 igitur

igitur Solstitij die meridianam nullam habent. Re-
 liquo toto anni spacio eadem umbræ in Septentrio-
 nem excurrunt. Et his omnibus dies maximi pro-
 portione crescunt, habentq; solstitia quatuor, duo
 alta, duo ima, ut & hi qui sub æquatore versantur.

Quartum $\pi\acute{o}\rho\iota\sigma\mu\alpha$.

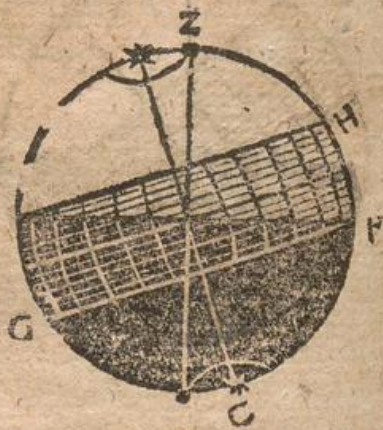
Iis qui ultra tropicum Cancræ & Circulum ar-
 cticum degunt, Sol verticem nunquam attingit,
 tantoq; longius à vertice singulorum disidet, cum
 cursum ad austrum retorquet, quanto ad arcticum
 circulum propius accedunt. Ideo umbræ ipsorum
 Meridianæ in boream perpetuo seruntur, finitæ ta-
 men sunt, ac proportione gnomimbus congruunt,
 & dies maximi augentur proportione, ita tamen,
 ne diei Naturalis spacium excedant.

Quintum

Quintum π'οπισμα.

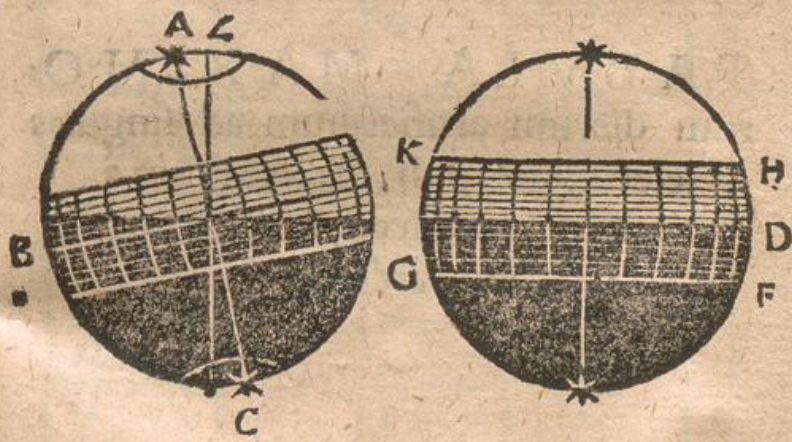
His qui sub arctico circulo sunt, quibus polus mundi exaltatur 66. grad. 31. scrup. hoc accidit, ut in quavis diurna cœli conuersione, polus zodiaci puncto verticali iungatur, & zodiacus in locum horizontis succedat, totusq; tropicus cancri extet, tropicus Capricorni occultetur. Quare Sole principium Cancri tenente, diem habet 24. horarum, momentum pro nocte, & umbrae velut Paralleli horizonti, cum Sole in orbem conuertantur. Contra oppositi zodiaci punctum Sole possidente, noctem 24. horarum, pro die momentum sortiuntur. Sed cum continue cœlum circumagatur, efficit, ut se mutuo Horizon & zodiacus tanquam Circuli maiores in duo secent hemicyclia, & unum Zodiaci hemicyclium in momento emergat, alterum decumbat.

Sextum

Sextum πόρισμα.

Iis qui intra arcticum Circulum & polum mundi habitant, id est, quorum eleuatio maior est 66. grad. 31. scrup. minor 90. gradib. Horizon ab Ecliptica certas, pro ratione exaltationis poli, portiones abscindit, utrinq; à solstitiali puncto pari numero graduum distantes, quarum borealis caelo reuoluto nunquam mergitur, austrina nun-

quam producitur. Quare Sole illam perambulante, diem continuum hanc peruagante, noctem continuam habent. Reliqua signa in hemicyclio ascendente praepostere oriuntur, recto ordine occidunt: opposita, in descendente hemicyclio, serie & successione

cessione vera oriuntur, sed mutato ordine prepos-
tere descendunt.

Sub ipso vero mundi polo, totius anni spacium
in diem vertitur naturalem, cuius dies artificialis
semestri, nox itidem semestri completur. Æquator
enim in locum Horizontis subiens, zodiacum in
duo disspescit hemicyclia, Septentrionale semper apa-
rens, Austrinum vero occultatum.

TABVLA MAXIMO-
rum dierum artificialium ad singulas
eleuationes poli, habitantium à
circulo arctico, vsq; ad po-
lum arcticum.